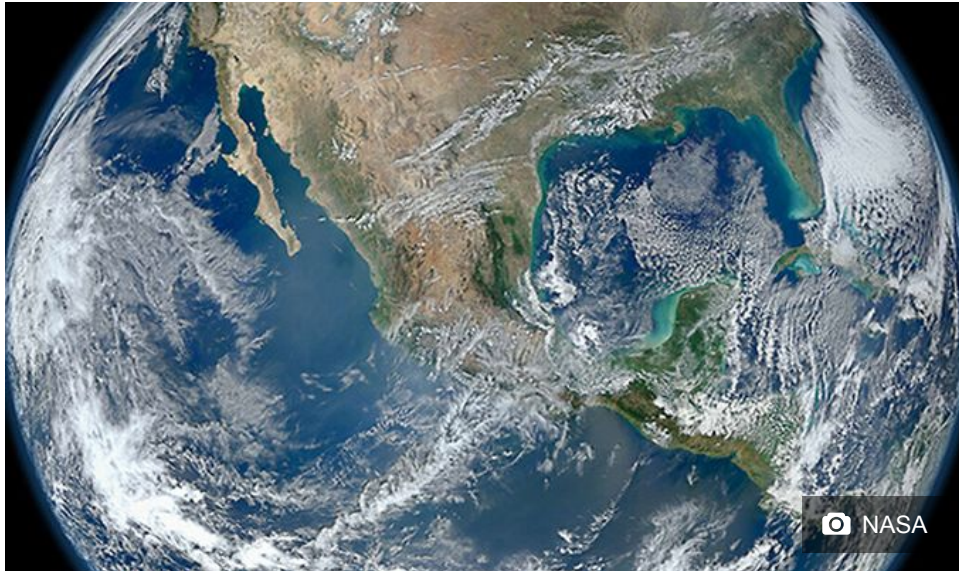

VJEČITA TEMA

ANKETIRALI SMO SEDAM UGLEDNIH HRVATSKIH ZNANSTVENIKA Odgovarali su na pitanje koje su najveće zagonetke moderne znanosti

AUTOR: [Tanja Rudež](#) OBJAVLJENO: 26.02.2018. u 11:45

Iako se granice neznanja smanjuju gotovo svakodnevno, na mnoga

pitanja koja ljude muče od pamtivijeka još nemamo odgovor. Anketirali smo sedam uglednih hrvatskih znanstvenika različitih profila kojima smo postavili pitanje koje su najveće zagonetke moderne znanosti.

VEZANE VIJESTI

[STIMULIRANJE MOZGA STRUJOM MOŽE POPRAVITI PAMĆENJE Nova saznanja mogla bi uvelike pomoći oboljelima od Alzheimer](#)

Dr. Vernesa Smolčić (Prirodoslovno-matematički fakultet u Zagrebu):

Tamna tvar i tamna energija

Mislim da je jedna od najvećih znanstvenih zagonetki upravo svemir. Prema današnjem shvaćanju, svemir se većinom sastoji od nečega što niti vidimo, niti razumijemo, tzv. tamne tvari i tamne energije, dok 'normalna' tvar koju poznajemo, poput zvijezda, plina i sl., čini vrlo mali dio, manje od pet posto. Zašto je to tako te što su, zapravo, tamna tvar i tamna energija? To su velika pitanja koja sežu u osnovu svemira i na koja tek moramo naći odgovor.

Dr. Nikola Mišković

(Fakultet elektrotehnike i

računarstva u Zagrebu):

Kognitivni roboti

Autonomni robotski sustavi - oni koji ne zahtijevaju intervenciju čovjeka kako bi obavljali zadatke - u mnogočemu su napredniji od čovjeka. Mogu biti precizniji uz gotovo besprijekornu ponovljivost, poput robotskih ruku u automobilskoj industriji, mogu podnositi veće napore, mogu djelovati u opasnim okruženjima, poput autonomnih robota koji istražuju svemir i oceanske dubine te robota koji djeluju u radioaktivnim okruženjima. Ujedno, mogu prikupljati velike količine podataka korištenjem različitih senzora te ih obrađivati znatno brže od čovjeka.

No, roboti još nemaju kognitivne sposobnosti (netko će ih nazvati inteligencijom) ravne ljudima, nego su izvrsni u obavljanju uskog skupa zadataka za koje su programirani. Interpretacija prikupljenih podataka, shvaćanje kompleksnih ideja i učenje raznorodnih vještina još su svojstveni samo ljudima. Kognitivni roboti jedan su od najvećih izazova u području robotike, a misterij ostaje hoćemo li prepoznati robotsku kognitivnu inteligenciju ako se ona ikada pojavi.

Dr. Đurđica Ugarković

(Institut Ruđer Bošković):

Kako je nastao život na Zemlji?

Mislim da je, s biološkog aspekta, još najveći misterij kako je nastao život na Zemlji. S obzirom na složenost živih jedinki, čak i onih najjednostavnijih, teško je rekonstruirati proces nastanka života, odnosno nastanak stanice kao osnovne građevne jedinice živih bića. To otvara mogućnost za razne spekulacije o nastanku života: je li život nastao na principu evolucije, kako tumači biološka znanost, ili je rezultat djelovanja nekog vanjskog kreatora, kako tumače religije.

Sve dok u laboratoriju ne uspijemo jednostavne molekule organizirati u složeni sustav koji pokazuje svojstva žive stanice, odnosno dok ne rekonstruiramo proces nastanka živog sistema, postojat će prijepori i nedoumice o tome kako je život nastao.

Dr. Sonja Radas

(Ekonomski institut):

Priroda svijesti

U društvenim znanostima nema nekih velikih misterija, ali, s druge strane, ljudi su zapravo misteriozni u svojem ponašanju i to se

strane, ljudi su zapravo misteriozni u svojem ponašanju i to se reflektira u limitacijama naših modela. Većina zaista velikih zagonetki u sferi je fizike i biologije, gdje sam potpuni laik. Na vrhu moje liste bili bi priroda svijesti i 'quantum entanglement'. Razumijevanje prirode svijesti je filozof David Chalmers nazvao 'teškim problemom'.

Unatoč tome što su i neuroznanstvenici i filozofi imali mnogo toga reći na tu temu, neki, kao filozof Collin McGinn, smatraju da je priroda ljudskog uma takva da nije u stanju riješiti pitanje svijesti. 'Quantum entanglement' me fascinira jer prikazuje svijet koji je potpuno suprotan našem poimanju vremena i prostora, iako neki fizičari kažu da je tu sve potpuno jasno.

Dr. Robert Vianello

(Institut Ruđer Bošković):

Ljudski mozak

Sa svojih više od 85 milijardi neurona, ljudski mozak najvažniji je organ u našem tijelu, koji, pored vlastite funkcije, upravlja i radom svih drugih organa. O intenzitetu rada mozga govori činjenica da teži samo 2 posto ukupne mase tijela, no troši oko 20 posto udahnutog kisika i oko 20 posto cirkulacije te je jedini organ koji zadržava razinu aktivnosti neovisno o tome jesmo budni ili spavamo. Ipak, o samom mozgu i njegovu funkcioniranju iako malo

oparamer ipak, u našem mozgu njegova funkcionalna jana malo znamo, a misterij mozga produbljuju i činjenice da oko 75 posto mozga otpada na vodu, ali da se radi o najmasnijem organu u tijelu koji jedini nema receptore za bol.

Kako točno pamtimo te baratamo informacijama, velike su nepoznanice čije bi razumijevanje moglo dovesti do novih i revolucionarnih informatičkih tehnologija. No, najveći misterij mozga je u činjenici da tamo započinje više od 600 neurodegenerativnih bolesti poput Alzheimerove ili Parkinsonove bolesti te različitih depresija, o čemu malo znamo, a na čije liječenje otpada otprilike trećina svih troškova u zdravstvu.

Neurodegeneracija je već sada treći vodeći uzročnik smrti u svijetu, a s obzirom na to da je ljudska populacija sve starija i životni vijek sve dulji, bolje razumijevanje mozga predstavlja i misterij i izazov.

Dr. Dušan Dožudić

(Institut za filozofiju):

Nastanak života i svijesti

Koje će od neodgovorenih znanstvenih pitanja netko identificirati kao najvažnije, dijelom sigurno ovisi i o njegovim interesima, specijalizaciji i sl. Želimo li, međutim, identificirati takvo pitanje mimo nećijih pojedinih interesa, trebali bismo razmotriti što je to neodgovoreno, a što se tiče svih nas ljudi. S obzirom na taj kriterij,

mislim da nam ostaje malo dvojbe koje pitanje istaknuti.

Mi smo živi i svjesni organizmi te kombinacija toga dvoga ono je što nas izdvaja od većine našeg okruženja, recimo stijena, algi ili 'pametnih' telefona. Dakle, središnje danas neodgovoreno znanstveno pitanje ticalo bi se nastanka i prirode života i svijesti u fizičkom univerzumu.

Pitanja o prirodi vremena, gravitaciji, tamnoj tvari i energiji i sl., koliko god bitna bila, teško da mu mogu parirati.

Odgovoriti na to pitanje, važno je i zato što mnogi izostanak upravo tog zadovoljavajućeg znanstvenog odgovora smatraju indikatorom načelne ograničenosti znanosti. Time bi se doskočilo pozivanju na nefizičku stvarnost i inteligenciju u objašnjenju tih fenomena, kako je to u prošlosti učinjeno i s većinom drugih fizičkih fenomena.

Dr. Ivica Puljak

(Sveučilište u Splitu):

Od čega se sastoji svemir

Mislim da je najveća zagonetka ili najvažnije neodgovoreno pitanje moderne znanosti od čega je izgrađen svemir. Promatrajući vidljivi svemir oko nas, vidimo da se sastoji od oko 100 milijardi galaksija,

od kojih se svaka sastoji od oko 100 milijardi zvijezda, što predstavlja oko deset tisuća milijardi zvijezda.

Zanimljivo je da u prosjeku oko svake zvijezde postoji po jedan planet, što znači da u vidljivom svemiru ima toliko i planeta. Za usporedbu, to je, otprilike, jednako broju zrnaca pijeska na svim plažama na Zemlji. I zamislite - sve to samo je pet posto svemira. Naime, relativno smo nedavno saznali da se 27 posto svemira sastoji od takozvane tamne materije, a 68 posto svemira je tamna energija, dok obična materija predstavlja samo pet posto.

Za tamnu materiju imamo neke ideje što bi mogla biti: od sićušnih čestica izuzetno male mase, preko čestica prilično velikih masa, pa sve do malih crnih rupa.

Ali kako do sada nismo uspjeli izmjeriti od čega se sastoji tamna materija, osim da ima gravitacijskog utjecaja na običnu materiju, ne znamo točno o čemu se radi. Za tamnu energiju situacija je još lošija: uopće ne znamo o čemu se radi.

Tagovi [# Znanost](#)

UŠTEDA 200,00 KN

TEFAL GV6840

parne postaje

1.099,00 kn

~~1.299,00 kn~~

Akcija traje od 02.02.2018 do 28.02.2018

UŠTEDA 200,00 KN

GRUNDIG 32GFB6740

televizori

1.799,00 kn

~~1.999,00 kn~~

Akcija traje od 02.02.2018 do 28.02.2018

UŠTEDA 100,00 KN
HUAWEI Y6 2017 GREY

mobiteli

999,00 kn
~~1.099,00 kn~~

Akcija traje od 02.02.2018 do 28.02.2018

UŠTEDA 119,80 KN
REMINGTON S8598

pegle za kosu

479,20 kn
~~599,00 kn~~

Akcija traje od 23.10.2017 do 28.02.2018

IZDVAJAMO

SLOBODNA DALMACIJA

100posto

sportske novosti

Slađana šokirala fanove potpuno novim imidžem: Bila sam najveća prevara u Hrvatskoj!

VIDEO: SMRT KOJA JE ŠOKIRALA SVIJET/Kao outsajder je slavio u ringu, dao prvi intervju, srušio se i umro!

AMERIKANAC IZ SAMOG VRHA PREDVIĐA ISHOD BORBE MIOČIĆA I CORMIERA 'Trenirao sam sa Stipom, on je ubojica! Svlada li i Daniela, najveći je u povi...

NOVA PREVARA NA HRVATSKOM TRŽIŠTU Imate mobitel s Androidom? Ni slučajno nemojte instalirati ove besplatne aplikacije

U HRVATSKU NAPOKON STIGLI NAMAZI OD KOJIH RASTU ZAZUBICE, NA FACEBOOKU SE POBUNILI: 'Ovi pljačkaju, pa to u Americi košta jedan dolar!'

TRAGEDIJA U SLAVONSKOM BRODU Mladić poginuo u naletu vlaka koji je putovao za Zagreb

Slovačka neće ratificirati Istanbulsku konvenciju: 'Ona bi bila u neskladu s našim ustavom'

**Kada želite najbolje
birajte INOTHERM.
Ekskluzivna ulazna
vrata stvorena za
najzahtjevnije.**

**PRONAŠLA JE
BUNKER IZ II
SVJETSKOG RATA:
Kad vidite što je
napravila ostati ćete
u čudu!**

**FINANCIJSKO
STANJE Amerika
Hrvatima ne odbija
vize zbog sigurnosti**

**Noa N10 službeno
predstavljen**

**SEVERINA SE NE
ODVAJA od
najskuplje torbe na
svijetu koju imaju
samo najbogatiji ljudi**

**U sudaru autobusa i
kamiona kod
Gornjeg Jelenja 14
teže ozlijeđenih**

1 komentar

Sortiranje po: **Najstariji** ▼

Komentiraj

Zdravko Ladović · Zagreb, Croatia

Zamišljaju svoju percepciju umom idealnom - a znanje a priori našeg postanka postoji. Moraju najprije promjeniti uvjete svojeg života i vlastiti um da bi spoznavali više u odnosu slike svijeta koji ih okružuje. To djelatno stvarno sporo, jako sporo svakim danom to i čine. Najnaprednija ljudska vrsta i njihova postignuća stvaraju novi svijet. Masovno, ljudi ne uživaju u konceptu razvoja nego u vlastitom konceptu života. ("Kustošija" je zabludjela i maloumna zajednica političkog i društvenog konglomerata koja "pritišće sadašnju republiku" - oni su zatucani, oni konzumiraju informacije kao tekst - oni zaostaju kao zaostale individue zaostalog društva - njih nije briga za znanost i nauku nego se brinu samo za svoju "usaglašenu umreženu maloumnost"!) (A kako tek druge zajednice!?)

Sviđa mi se · [Odgovor](#) · 1 · 20 h

Facebook Comments Plugin

NAJČITANIJE

1

VJEČITA TEMA
**ANKETIRALI
SMO SEDAM
UGLEDNIH
HRVATSKIH
ZNANSTVENIKA**
Odgovarali su

2

IVICA VILIBIĆ
**NAJTEŽI DANI
JEDNOG OD
NAŠIH
NAJISTAKNUTIJI
ZNANSTVENIKA**
'Prijeti mi

3

KONJI
PRZEWALSKI
**ISTRAŽIVANJE
O KONJIMA
ŠOKIRALO JE
SVE** Konji za
koje se

4

STROGO
ZAŠTIĆENA
VRSTA
**PRVI PUT U
HRVATSKOJ
POSREDNO
POTVRĐENA**

Ugovaranje
na pitanje koje
su najveće
zagonetke
moderne
znanosti

Ugovaranje
zator jer sam
radio svoj
posao. To je
izvan pameti!"

Ugovaranje
vjerovali da su
posljednji
divlji konji za
Zemlji, to
uopće nisu

**BJESNOĆA
KOD ŠIŠMIŠA**
Nema razloga
za
zabrinutost,
no jedna
skupina
građana mora
biti posebno
oprezna

Gloria

Zagrebački dom poput hotela s 5
zvjezdica: Zavirili smo u novi stan
dizajnera iz ELFS-a

DNEVNIK.hr

Skelin izdvojio jednog igrača i
ljudski priznao: "Ja sam
najodgovorniji"

tportal.hr

**CDU prihvatio
koalicijski ugovor i
izabrao novu glavnu
tajnicu**

[^ Povratak na vrh](#)

NASLOVNICA

VIJESTI

[Hrvatska](#) [Svijet](#) [Crna kronika](#) [Zagreb](#) [Obrazovanje](#) [Mirovine](#)

SPORT

[Nogomet](#) [Košarka](#) [Tenis](#) [Fight Club](#) [Sport Mix](#)

BIZNIS

[Financije i tržišta](#) [Tvrtke](#) [Karijere](#) [Financijski leksikon](#) [Svijet energije](#) [Budućnost Agrokora](#)

LIFE

[Obitelj i djeca](#) [Tehnologija](#) [Znanost](#) [Zdravlje](#) [Seks i veze](#) [Putovanja](#) [Životne priče](#) [VauMijau](#)

[Moda i ljepota](#) [Astro](#) [Budućnost zdravstva](#)

KULTURA

[Art](#) [Film i televizija](#) [Književnost](#) [Glazba](#) [Arhitektura](#) [Kazalište](#) [Gaming](#)

SPEKTAKLI

[Domaće zvijezde](#) [Strane zvijezde](#) [Reality](#) [Ups!](#) [Na kavi sa...](#) [Zlatni Studio](#)

VIRAL

[Fun](#) [Aww](#) [Bizarre](#) [Meme](#) [Mozgalice](#)

POVEŽI SE S JUTARNJIM

JutarnjiLIST

SLOBODNA
DALMACIJA

SN

100posto

GLOBUS

živim.HR

Gloria

Dobra hrana

D&D

AUTOKLUB

ok!

Dôsi
DOBRA COGJ HRANA

dubrovački
vjesnik

Zadarski.hr

like CROATIA

[Opći uvjeti korištenja](#) | [Pravila prenošenja sadržaja](#) | [Zaštita privatnosti](#) | [Pravila komentiranja](#) | [Impressum](#) |

[Kontakt](#) | [Oglašavanje](#) | [Cjenik za izbornu oglašavanje](#)

Copyright © HANZA MEDIA d.o.o. Sva prava pridržana.